GÅSEN OCH TRANAN

Fabel, ej utur La Fontaine

H. E. Qimh Xantcha

1782

En frostig vinterdag på Mälarns frusna kana,
det hände (som det gör ibland),
at en Sydsvensk Gås[1] sig fann
i samspråk med en Hornborgs Trana[2].
Som Tranan aldrig hört nå'n tala så exotiskt,
(hon var väl ock en liten smula patriotisk),
föll hon (vanan trogen) in at klaga,
och allsköns fel och brister fram at draga.

"Jag hör, ni är från Södern," Tranan sade.
"Men bäste herre!
Hvad vil det säga, detta skorr på R:en?
Icke är det några vackra sånger!
Och hvad mera, ännu värre:
Under detta korta samtal
har jag räknat til et antal
af minst sextio, sjuttio gånger,
som jag lidit ondt utaf diphtonger!
Fi donc! för sådant landtligt tal!
Bevars, så'n bourgeois accent!
Jag tilstår (icke för at klaga),
ej allt för många dialecter mig behaga:
Götheborgskan — är för bräkig;

[1] Skal tydligen föreställa Hans Excellence sjelf.
[2] Den hvass-näbbade Tranan lär vara en caricature af Grefvinnan D— , bördig ifrån Skara.

Norrländskan — allt för mjäkig;
Stockholmskan — ack! för qväkig!
Dock — den 'Lundensiska' ni snackar
det är nå'n sorts *cacophonie*,
i styl med huru Ankor qvacka:
Quack, quack, quack, quoy qu'on die[3]*!*
Nog duger det bland Gässen, era fränder,
men här, i norr, på sjelfva Mälarns stränder
(et något mer civiliseradt land)
försäkrar jag (tro ej det är et nöye
— jag säger blott hvad som är sant!):
Ert språk, er ton — ni blir til löye![4]"

Tranan slöt. — Trots denna fattiga finesse,
och brist på vanlig höfs och politesse,
höll Gåsen masquen liksom sann noblesse.
Han endast rodnade förläget,
när Tranan klappra' med sin näbb och sa':
"Så ä' dä'!"

[3]Från Trissotins *Sonnet à la Princesse Uranie — De sa fièvre*:

Faites-la sortir, quoy qu'on die,
De vostre riche Apartement!

(*Les Femmes Sçavantes*)

[4]Just så skulle ordvexlingen de begge gentlemännen emellan hafva gestaltat sig. Efter detta synnerligen brusque afspisande, fant Gåsen för godt, at taga hämnd å galant Rococo manière: "Hvad straff vore mer lämpligt för denna niding til Trana, än at blifva ämne för en satyre, componerad efter konstens alla reglor, qvickt och elegant rimmad, och med den spetsigaste udd på slutet! En bitter kalk för den högfärdiga at tömma til sista droppan!"